

Dobrý den dámy a pánové, jsem rád, že zde na tomto fóru můžu přednést náš příspěvek, týkající se budování stanic mimo Šumavu. Pro pracovní zaneprázdněnost ostatních našich kolegů zbylo na mě přednést tento příspěvek. Příspěvek byl připraven na přání organizátorů tohoto semináře. S kolegou J. Jindrou jsme přijali pozvání současně s údržbou naší stanice ve zdejší oblasti v Orlickém Záhoří.

Příspěvek je sice avizován jako mimo Šumavský, ale nelze jinak než Šumavou začít.

Mé bádání začalo na Šumavě v polovině 70 let, když mě učarovaly v oblasti Kvild, v červenci silně ojínělé louky. Na Horské Kvildě jsem s pomocí místního občana B. Předoty začal od ledna 1978 měřit a zapisovat údaje. V roce 1980 jsem po úmrtí místního pozorovatele ve Vimperku přebral srážkoměrnou stanici ČHMÚ. Dle publikovaných dat v M. Zprávách, mě v roce 1984 vyhledal koníčkář na nízké teploty Josef Jindra z Prahy. Společně jsme začali proměřovat a stavět stanice, abychom odhalili jak velké jsou na Šumavě území s výskytem velmi nízkých teplot, kde lidé žijí a pracují. Také jsme se snažili vyvrátit, mýlný dojem, že stanice slouží pouze pro nízké teploty, prokázat, že naše stanice jsou plnohodnotné, měří na profesionální úrovni ve standardní výšce 2m nad zemí, jako je to u všech jiných stanic v síti ČHMÚ.

Později v novější době internetu jsme se spojili s dalšími nadšenci pro počasí na Šumavě, Dr. Matouškem, Ivošem Rolčíkem a Jendou Procházkou. Vznikl tak neformální spolek při sumava.eu. Společně se víc stihlo proměřit a zmapovat. Začali jsme jezdit do jiných českých hor, tam proměřovat lokality. Po domluvě se začaly stavět stanice na základě naměřených údajů i mimo Šumavu.

Práce a financování automatických stanic byla na nás a dalších známých z regionu. Překvapil na příklad podnikatel L. Zahradník se svou ženou Silvou ze strojírny od Brna, který nám zafinancoval hodnotu 2 profesionálních stanic. Většinou i dobrou souhrou náhod se nám podařilo v regionech sehnat místní pomocníky, což jsme brali za velký úspěch, že nám pomůžou místní, kteří více jsou s problematikou svého kraje v obraze.

Další naši činnost budu upřesňovat dle obrazového doprovodu.

Na 3 snímku vidíte mapku Šumavy s našimi mrazo stanicemi a místy proměřování. Tabulka dokládá data naměřených minim od roku 1985. Graf znázorní křivku mrazo tropického dne ze 2.8.2013 na stanici Kvilda -Perla.

4. Ukázka našich 13 šumavských stanic, zobrazuje část naší činnosti.

5. Po domluvě s Ondrou Doležalem z Liberce jsme několik let dojížděli proměřoval planiny kolem osady Jizerky. V roce 2011 Ondra zaplatil výrobu stanice s názvem Jizerka rašeliniště, kterou jsme společně s ním v září 2011 instalovali na předem vybraném místě a zprovoznili- stanice měla štěstí, že hned chytila mrazivý únor 2012. Naměřila minimum 3.2.-36,7° a v letních měsících-3,8° v červnu 2017.

Obrázek č.6 ukazuje naše proměřování v oblasti Krušných hor nad Karlovými Vary v oblasti Rolavy a Jelení, bývalých velkých obcí s více než tisícovkou obyvatel. Náhoda nás v říjnu 2012 dovedla do Nových Hamrů, kde u piva jsme se seznámili s majitelem pozemků v oblasti Jelení a zároveň získali pomocníka pro instalaci a měření v místním Radkovi-Bohmovi, herci a bývalým hajným. V listopadu 2012 vznikla na Jelení mini stanička, která v červenci 2013 byla nahrazená větší meteobudkou a po zafinancování od sumava.eu i sprovozněná stanice s automatickým přenosem dat. anaáměřené údaje $-32,4^{\circ}$ v lednu 2017 a $-4,3^{\circ}$ v srpnu 2013.

Dle obrázku 7. vznikla později v říjnu 2014 také stanice Rolava, na kterou se nás více finančně složilo i mimo náš spolek sumava.eu. Data náměrů $-30,9^{\circ}$ z ledna 2017 a z letního období $-3,6^{\circ}$ z nedávného srpna letošního roku.

Z 8. obrázku je ukázka proměřování za pomoci loggerů planim v Novohradských horách, po vybrání místa, následná stavba stanice u nově vznikající osady s divným názvem Pohoří na Šumavě, když od Šumavy je hodně vzdálená (Dříve velká obec Burges - po válce srovnaná se zemí). Stanici zafinancovala rodina L. Zahradníka od Brna. Údaje $-30,8^{\circ}$ z ledna 2016 a $-2,2^{\circ}$ z letního srpna 2016.

Na obr.9 je vidět naše spolupráce v Českém středohoří s meteorologem Pavlem Juzou, kde náš spolek s již nabitými zkušenostmi pomohl postavit jemu stanici u Velkého Chvojna v nízké nadmořské výšce 386mm. V červenci 2014. Z dat teplota $-24,4^{\circ}$ z letošního ledna a z letošního srpna hodnota $+0,9^{\circ}$.

.Obrázek 10 ukazuje novou stanici z března 2014, kterou syn s rodinou zafinancoval u nich v Dobřanech pro doplnění měření teplotní mezery mezi Staňkovem a Plzní. Naměřeno zde zimní minimum $-21,7^{\circ}$, v srpnu 2017 $+2,9^{\circ}$ a maximum léta 2015, v červenci tam naměřila stanice $+37,6^{\circ}$.

Na konec byla ponechána ukázka zdejší stanice Orlické Záhoří která leží poblíž místa konání tohoto semináře. Počátkem 80 let, kdy jsem Orlické hory navštívil poprvé se mě zdejší terén hned zalíbil. V srpnu 2013 konečně nadešel můj čas, kdy s kolegou J. Jindrou jsme jeli terén kolem Orlického Záhoří proměřit, vybrat rozumné místo pro stanici. Při návštěvě automatické stanice Luisina Údolí jsme spatřili opuštěnou nepoužívanou meteobudku poblíž slnice. Doufali jsme že po opravě jí budeme moci použít pro nové měření v oblasti Orlického Záhoří. Nepomohla ani domluva místního hajného pana Šinlera mladšího, rodina po úmrtí tamního pozorovatele, nedovolila jí použít, slouží jím jako „náhrobek“ stále u ní vidí bratra pozorovat. Tak nezbylo, než darovat pro měření naši opravenou meteobudku a převážet jí velkou vzdálenost přes celé Čechy. Instalace stanice zde byla provedena v říjnu 2013, měřilo se pomocí teploměrů a Termografu za pomoci polské obsluhy Adama z vedlejší polské chaty za Divokou Orlicí, také za pomoci loggeru. Já zafinancoval výrobu meteoservisácké stanice, kterou jsme s Josefem Jindrou a Ivošem Rolčíkem dojeli v únoru 2014 instalovat a zprovoznit, pomáhal nám i další náš příznivec

Martín Balík ,pozorovatel ze Žamberku.Stanice splnila naše očekávání a naměřili i přes svou nízkou nadmořskou výšku letos v lednu $-33,2^{\circ}$ a v červenci 2015 $-3,5^{\circ}$.

Stanici si nemůžeme dovolit postavit libovolně kde chceme,musí předcházet jednání s majiteli pozemků, s ochranou tamní přírody.Lokality pro naše měření vycházejí vždy v malebných krásných přírodních lokalitách se zvýšenou ochranou přírody,jako by tomu velmi nízké teploty napomáhaly.Jednání chce trpělivost,povolení trvají i půl roku.Zatím jsme měli velké štěstí,že majitelé pozemků a ochránci přírody nám vždy vyšli vstříc.Také se nám splnilo,že jednotlivé pobočky ČHMÚ po čechách,nám po kontrole stavu našeho měření a předběžných jednání vzali přenos dat všech mimo šumavských stanic přes jejich síť.